

A. INTRODUCCIÓN

A1. Xustificación e planificación con referencia aos contidos curriculares

O IES Faro das Lúas, está situado en Vilanova de Arousa, que neste curso escolar celebrou o **150 aniversario** do nacemento dun dos seus fillos mais ilustres: Ramón M^a del Valle Inclán.

Aproveitando este acontecemento o Centro realizou un proxecto cooperativo e multidisciplinar con implicación de todo o alumnado do centro e 10 departamentos didácticos.

O produto final consistirá na implantación dun novo servizo turístico para Vilanova de Arousa, que utilizará puntos de realidade aumentada (placas con códigos QR) nos lugares da vila que teñan relación coa figura, vida e obra de Valle Inclán en Vilanova. [\(Enlace ó video resume do proxecto\)](#)

Este aprendizaxe-servizo se materializará en :

1. Unhas placas deseñadas e impresas en 3D cun **código QR que explicarán, redirixindo a unhas paxinas web ([enlace](#)), os puntos de Vilanova relacionados con Valle Inclán.**
2. Un xogo de pistas sobre a **ruta virtual de Valle Inclán ([enlace](#))**, para poder facelo dun modo lúdico, se se quere.
3. Un **tríptico coa ruta ([enlace](#))**, que se entregará nos puntos de turismo de Vilanova de Arousa.

Participou no Proxecto Documental Integrado **“Buscando a Valle”** todo o alumnado do Centro, 1° , 2° 3° e 4° de Educación Secundaria obrigatoria e acompañados polo profesorado de case todos os departamentos didácticos do Centro (77% dos departamentos), facendo un traballo cooperativo e **coordinado polo equipo da biblioteca escolar**.

Os obxectivos que se perseguiron foron:

- a. **Mellorar a aprendizaxe**: coma centro educativo obxectivo principal común do proxecto é a adquisición de **competencias clave do alumnado**, que aprendan a través dun proxecto interdisciplinar, cooperativo e integrado no entorno. Persequimos unha aprendizaxe significativa, igualitaria, que teña en conta as diferentes intelixencias do alumnado e aplicado na nosa contorna. O proxecto incidiu na **ALFIN (Alfabetización Informacional)** e na utilización práctica e dinámica das novas tecnoloxías como elemento motivador.
- b. **Ensinar a traballar cooperativamente**: o alumnado traballou unha causa común valorando a responsabilidade de cumprir cos obxectivos e prazos e apoiándose mutuamente para mellorar a súa vila, que se ve reflectido na mellora da **competencia social e cívica**. Tamén, neste eido, promovemos os valores éticos da honestidade, transparencia, responsabilidade social e compromiso cos demais.
- c. **Potenciar a responsabilidade**: nesta aprendizaxe o alumnado adquire o papel protagonista **tomando as decisións de forma participativa e democrática** de deseño, realización e aplicación do proxecto, cambiando o papel do profesor que debe actuar como mediador entre os canais de información e o alumnado
- d. **Xestionar a información**: Consideramos fundamental a **alfabetización informacional** do noso alumnado e creemos que mellorará con este proxecto de Aprendizaxe-Servizo multidisciplinar que busca a mellora do seu Concello. Este punto é básico para adquirir a **competencia en comunicación lingüística**.
- e. **Fomentar a creatividade** o alumnado terá idear por si mesmo e poñer en común as súas ideas, para finalmente elixir democraticamente as mellores solucións. O alumnado creará textos, imaxes, vídeos, páxinas web e deseñará a ruta turística, incidindo na **competencia dixital e SIE**.
- f. **Innovar pedagóxicamente coa aplicación das novas tecnoloxías**(TAC: Tecnoloxías do Aprendizaxe e Coñecemento) coma elemento motivador e de mellora da rendemento. Para moito deste alumnado maioritariamente rural, a escola é o seu único garante de aprendizaxe de uso adecuado e eficiente das novas tecnoloxías, polo que se asegura a igualdade e equidade

A2. Criterios e estándares de avaliación e competencias clave

Ver punto I (páxina10)

A3. Calendario para as tarefas previstas

Como pode comprobarse no cronograma seguinte, distribuíronse as tarefas por cursos atendendo a súa dificultade técnica. A coordinación e responsabilidade foron básicas, posto que o produto dun grupo era a materia prima de outro:

	2016			2017					
	OUTUBRO	NOVEMBRO	DECEMBRO	XANEIRO	FEBREIRO	MARZO	ABRIL	MAIO	
1º ESO	Plano da ruta. (Departamento CCSS)		Invitación ós Centros do Salnés para realizar a ruta (Departamento LG)					Realización da actividade coa alumnos dos colexios adscritos (Departamento EF)	
	Elaboración de debuxos creativos sobre Valle (Departamento EdPV)								
2º ESO	Información de cada punto. (Departamentos de LC/CCSS)	Información para o tríptico (TURISMO) (Departamento de LG)			Maquetación dos trípticos de (Departamento de Tecnoloxía)		Entrega ó Concello dos trípticos da ruta	Realización da roteiro coa alumnos dos colexios adscritos (DEPARTAMENTO EF)	
	Publicitación no blog e redes sociais. (Departamento de Tecnoloxía)								
3º ESO	Montaxe da impresora ·3D (Departamento Tecnoloxía)		Traducción da información a Inglés e Francés (Departamento de ING e FR)		Códigos QR enlazando ás páxinas web. (Depto Tecnoloxía)			Realización da actividade coa alumnos dos IES do Salnés (DEPARTAMENTO EF)	
4º ESO	Deseño dos soportes dos puntos de información (Departamento de Tecnoloxía)	Realización das páxinas web (TIC's)			Impresión 3D (Departamento de Tecnoloxía)			Realización da actividade con alumnado do Salnés (DEPARTAMENTO EF)	
	Tratamento de imaxes da ruta. (TIC's)		Cálculo de tempos e Kcal da ruta. (Departamento EF)			Vilanova en cifras no século XIX (Dpto. de Matemáticas)			

A4. Alumnado e profesorado participante

Neste proxecto participou e foi protagonista **todo o alumnado do centro** de 1º a 4º de ESO. Para iso creouse unha **comisión de seguimento do proxecto**, constituídos polos delegados de cada clase, a dirección e a responsable do proxecto (**Dinamizadora da Biblioteca**), e que se reuniu periodicamente ó longo do curso, **levantando actas dos acordos**. Para decidir algúns aspectos vitais do proxecto utilizouse a participación democrática de todos o alumnado a través de votacións utilizando as novas tecnoloxías (Cuestionarios Google), O alumnado colaborou co profesorado xeración de ideas e participou activamente no deseño, do proxecto.

O profesorado colaborou tamén na organización do traballo, e recaeu principalmente nos membros da Comisión de Coordinación Pedagóxica, que levantou actas dos acordos, e na dinamización da Biblioteca. O alumnado foi acompañado no seu aprendizaxe polo profesorado seguinte (**10 departamentos**):

- Marta Cobas. Departamento de Lingua Galega
- Susana Naveira. Departamento de Lingua Galega
- María Jose Pereira Departamento de Lingua Castelá
- Ana Rodríguez. Departamento de Matemáticas
- Diego Abarca e Lina Besada. Departamento de Tecnoloxía
- Carmen do Porto. Departamento de Ciencias Sociais
- Mónica Vélez. Departamento de Educación Física
- Susana Fernández Departamento de Plástica
- Begoña Ferreiro, Departamento de Francés
- Lucía Gómez e Rosario Veloso, Departamento Inglés

Tamén contamos coa colaboración de outros profesores de xeito indirecto:

- José Antonio Grela. Departamento de Relixión
- Begoña Bugía. Departamento de Bioloxía e Xeoloxía

E coordinados polo equipo de seguimento do proxecto:

- **Mónica Souto** , Departamento de Lingua e **Dinamizadora da Biblioteca**.
- Eva Pazos , secretaria do centro e membro da **biblioteca**.
- Diego Abarca, director do centro e colaborador da **biblioteca**

A5. Organización

Éste proxecto organizouse en forma de "Aprendizaxe e servizo". O produto a obter foi un novo servizo turístico consistente nun **roteiro sobre Valle-Inclán** polas rúas do casco histórico de Vilanova de Arousa, en varios formatos (clásico en tríptico de papel, un xogo de pistas e dixital). A ruta, foi cedido ó Concello, dentro dun programa de colaboración, para a súa promoción e explotación turística.

B. TEMÁTICA DE INVESTIGACIÓN PROPOSTA

A idea deste PDI xurdiu da conmemoración do 150 aniversario do nacemento do escritor máis ilustre de Vilanova de Arousa. O Concello consultounos se quixeríamos participar na conmemoración con algún tipo de actividade ou proposta e decidimos centrarnos na relación da vila con **Valle-Inclán, investigando sobre os puntos de Vilanova de Arousa con relación co autor e transformalo nun produto turístico.**

C. DESCRICIÓN DO PROCESO DE DESEÑO E ELABORACIÓN DA PROPOSTA

No Claustro de principio de curso o **equipo da biblioteca** propuxo realizar un PDI, quedando finalmente aprobada a temática sobre Valle Inclán. Na seguinte Comisión Pedagóxica establecéronse as actividades a realizar, os cursos participantes, os produtos a acadar, o **cronograma (ver páxina3)** e os departamentos responsables de cada actividade así como prazos para a súa consecución. Os departamentos decidiron que estándares e os criterios os de avaliación das actividades do proxecto (Ver páxina10)

O **equipo de biblioteca** elaborou unha táboa na que se recollía toda a proposta, semellante a que aparece a continuación, que é o resultado das modificacións que se foron introducindo ó longo do proceso de realización.

DESGLOSE DE ACTIVIDADES	CURSO	PRODUTO ACADADO	Dptos./COORD.
Busca de información no plano de Vilanova e identificación das rúas e lugares relacionados con Valle.	1º ESO	Mapa base	CCSS/Biblioteca
Selección das rúas e puntos a incluír na ruta. Deseño do itinerario.	1º ESO	Mapa base	CCSS/Biblioteca

Elaborar resumos sobre o máis salientable da cada un dos puntos seleccionados para a ruta. Envialos por correo electrónico.	2º ESO	Información básica e resumida para o tríptico da ruta e para o mapa dixital.	CCSS/Biblioteca
Editar e corrixir e traducir os textos.	2º ESO 3º ESO	Información básica e resumida para o tríptico da ruta e para o mapa dixital.	LG/LC/Biblioteca Inglés/Francés
Comprobación do tempo empregado no percorrido. Fotografar os puntos. Cálculos de distancias e rutas.	3º e 4º ESO	Percorrido base	EF /Biblioteca Tecnoloxía
Ampliar información para as Webs a enlazar cos códigos QR	4º ESO	Información ampliada e completa para o percorrido mediante códigos QR.	LG/Biblioteca Tecnoloxía/ TIC's
Elaboración de debuxos creativos para decorar a portada, contraportada, etc. da ruta sobre Valle. A man ou dixital Ao final entregarllos aos editores.	3º ESO	Ilustracións para o tríptico da ruta e para o mapa virtual. Exposición no Centro e na Web	Plástica/Biblioteca
Maquetación do díptico polo alumnado editor. Impresión e publicación na páxina web específica	4º ESO	Tríptica ruta urbán Valle-Inclán	TIC's/Biblioteca
Deseño en 2D das placas e impresión en 3D	3º ESO	Placas en plástico	Tecnoloxía/Biblioteca
Comparativa das cifras relacionadas con Vilanova na actualidade e no século XIX (época de Valle)	3º ESO	Presentación Vilanova en cifras.	Matemática /Biblioteca s
Teatralización da vida e obra de Valle-Inclán. Puntos a maiores fóra do casco histórico de Vilanova.	Gropo Teatro	Video e obra representada na festa fin de curso	Biblioteca

D.DOCUMENTACIÓN ELABORADA PARA PROFESORADO E ALUMNADO

O equipo da Biblioteca elaborou un documento no que recolle as fontes de información dispoñibles en formato papel para axudar na elaboración das diferentes actividades e tarefas do proxecto nun **cronograma (páx 3)**. Nestes documentos tamén se inclúen propostas en outros formatos. O tríptico enviouse a todo o profesorado vía mail, imprimiuse e se puso a disposición de toda a comunidade educativa tanto na biblioteca, como na sala de profesores e na entrada do Centro, tamén se colgou no blog da biblioteca.

E. RELACIÓN DE TAREFAS MÁIS IMPORTANTES REALIZADAS AO LONGO DO PROXECTO POLO ALUMNADO

- Busca de información: plano Vilanova e identificación das rúas/puntos que están relacionadas con Valle. Seleccionaron as rúas que levan o nome das súas obras ou coa súa vida, e elaborar un resumo de 10 liñas máximo sobre o mais salientable de cada unha delas. Enviaron estes resumos en formato electrónico ao coordinador (para logo editar). Logo, seleccionar os mellores resumos para a súa publicación na **guía /tríptico**. (Computadoras e Tabletas)
- Deseño do itinerario/roteiro en función da información relevante Traballo con mapas dixitais en Google maps. (Computadoras e Tabletas)
<https://drive.google.com/open?id=12dJXsKqj4MwHsScclbjh-ZBXfSs&usp=sharing>
- Montaxe dunha impresora -3D.Video ó enlace do montaxe polo alumnado:
<https://www.youtube.com/watch?v=CvW85lZKn7o&t=21s>
- Buscar información sobre a casa Museo de Valle-Inclán para facer unha breve visita guiada.
- Elaboración de debuxos e imaxes relacionadas cos puntos de Valle Inclán.
<https://youtu.be/0SSYWfJWQ2g>
- Tratamento de imaxes dixitais para a páxina web. (Computadoras e Tabletas)
<https://drive.google.com/drive/folders/0B39hUMIKungWd3Qwb05MdUVpZEU?usp=sharing>
- Elaboración de videos explicativos de cada punto do ruta coa técnica do “Croma”: (Computadoras e Tabletas)
https://youtu.be/Ri9liYbq6ZU?list=PLEDzHqHg2kiB4ie6P7Son6xgv_tBX8pDd
- Elaboración e lectura de códigos QR. (Computadoras e Tablets)
- Deseño e elaboración das páxinas web. (Computadoras)
<https://sites.google.com/a/iesfarodasluas.com/valle-inclan-grupo-1o/?pli=1>
- Deseño en 3D das placas soporte cos códigos QR . (Computadoras)
- **Impresión 3D.**(Impresora -3D)

A longo prazo o proxecto evolucionará cara a unha colaboración co Concello de Vilanova de Arousa, para converterse definitivamente nun dos **recursos turísticos da vila**.

Resultado final

- **Ruta virtual**

<https://drive.google.com/open?id=12dJXsKqj4MwHsScclbHj-ZBXfSs&usp=sharing>

- **Tríptico sobre os roteiros:**

<https://drive.google.com/file/d/0B39hUMIKungWVXQ1Z2dRUG41Qm8/view?usp=sharing>

- **Paxinas web:páxina principal de “Buscando a Valle”**

<https://sites.google.com/a/iesfarodasluas.com/valle-inclan-grupo-1o/?pli=1>

- **Puntos de información deseñados e impresos en 3D polo alumnado**

Enlace Video montaxe impresora -3D

- **Video do pegado das placas**

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=g8DIMPWCf8I&t=62s>

- **Ruta de pistas sobre Valle-Inclán en Vilanova:**

Video da invitación colexios: <https://www.youtube.com/watch?v=0SBZtvM2sYw>

F. RECURSOS UTILIZADOS. PRINCIPAIS FONTES CONSULTADAS PARA A INVESTIGACIÓN.

Os textos, tanto os breves como os de información ampliada, elaboráronse a partir de información extraída de **diferentes webs e libros da biblioteca**, principalmente:

- <http://www.valleinclan.org/>
- [-http://www.xn--espaescultura-tnb.es/es/artistas_creadores/ramon_maria_del_valle_inclan.html](http://www.xn--espaescultura-tnb.es/es/artistas_creadores/ramon_maria_del_valle_inclan.html)
- [wikipedia](http://wikipedia.org).

Consultaron as biografías que dispoñemos na biblioteca en papel:

- Joaquín del Valle- Inclán. **“Ramón del Valle- Inclán. Genial, antiguo y moderno”**. Espasa, 2015
- Ramón Gómez de la Serna. **“Don Ramón María del Valle- Inclán”**. Trifolium, 2009
- Robert Lima. **“Valle-Inclán. El teatro de su vida”**. Nigra, 1995

Para a realización do plano inicial, utilizouse Google Maps, o rueiro de Vilanova de Arousa e a propia observación “in situ”, e para a presentación matemáticas en cifras, como xa se mencionou, a principal fonte consultada foi a páxina do Instituto Galego de Estatística, así como a páxina do Concello de Vilanova de Arousa. Tamén utilizaron os apuntamentos de procesamento de textos, videos e de imaxes, proporcionados polo profesor de TIC´s. Para crear o mapa virtual seguiron a información suministrada en:

<https://support.google.com/maps/answer/3045850?co=GENIE.Platform%3DDesktop&hl=es>

G. IMPLICACIÓN DA COMUNIDADE EDUCATIVA

O papel do alumnado na execución do proxecto foi fundamental. O profesorado foi o guía e acompañante do proceso de aprendizaxe común. A participación foi activa e o alumnado decidiu:

- Os puntos a incluír na ruta entre os investigados polo alumnado de 1º de ESO.
- O deseño final das páxinas web entre os deseños dos grupos de alumnos/as de 4º de ESO

- O deseño final das placas que conteñen os códigos QR, entre os deseños dos grupos de alumnos/as de 3º de ESO,

O traballo repartiuse entre os diferentes cursos e materias. Tiveron que:

- Buscar, seleccionar e comunicar información.
- Deseñar a ruta turístico e o xogo de pistas
- Elaborar textos e vídeos que se encriptaron nos códigos QR
- Elaborar as páxinas web onde se recolla toda a información.
- Deseñar e imprimir códigos QR en 3D
- Instalar e verificar a ruta na vila.
- Presentar a ruta aos colexios da Vila e a outros institutos.

Conseguimos implicar o Concello, tanto na proposta como aceptando o noso proxecto e produto final, e participaron tamén o alumnado de 6º de primaria dos centros adcritos así como as profesoras que os acompañaban na visita que participaron da realización da ruta.

Por último cabe destacar tamén que, no proxecto implicouse tamén a profesora de teatro, Fátima Rey, que non é profesora de ningunha materia no centro. Escribiu, dirixiu e produciu unha obra, unha representación teatral sobre Valle-Inclán

H. DIFUSIÓN

Os distintos pasos conseguidos no proxecto foron publicitados na **web do centro**, **redes sociais (Twitter, máis de 30 twits relacionados)** e **prensa** (máis dunha noticia por trimestre) Actualmente pode consultarse dende o blog da biblioteca, nunha lapela aparte que se enlaza tamén a páxina web do centro.

A “plataforma projecta innovación” axudounos tamén a difundir continuamente o proxecto premiado por ela, e ter notoriedade na prensa ó longo da prensa

Tamén se expuxeron no taboleiro da entrada os debuxos realizados polo alumnado de 3º ESO. Enviouse ó concello o tríptico final elaborado polo alumnado para que o poidan difundir e utilizar dende a oficina de turismo.

De tódolos xeitos, a maior difusión foi o entusiasmo transmitido polo alumnado pola realización dun proxecto que cambiou o turismo de Vilanova e que foi recoñecido como moi positivo pola inmensa maioría das familias do noso Centro.

I. AVALIACIÓN EN RELACIÓN COS CRITERIOS DE AVALIACIÓN E AS COMPETENCIAS CLAVE DO CURRÍCULO. (RESUME)

Materia	Criteriaos	Estándares	Competencias clave	Instrumentos
Lingua Galega	B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto. B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. B3.6. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual. B3.8. Recoñecer e usar os nexos textuais de espazo, oposición e contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna. B3.11. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais. B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LGB2.8.5. Revisa e reescribe un texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas. LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores. LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos. LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual. LG3.8.2. Utiliza os elementos lingüísticos para a cohesión interna. LGB3.11.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	CCL CD CCEC	Rúbricas
Matemáticas	B1.11. Empregar as ferramentas tecnolóxicas adecuadas, de xeito autónomo, realizando cálculos numéricos, alxébricos ou estatísticos, facendo representacións	MACB1.11.1. Selecciona ferramentas tecnolóxicas axeitadas e utilízalas para a realización de cálculos	CMCCT	Produto final da tarefa (presentación)

	gráficas, recreando situacións matemáticas mediante simulacións ou analizando con sentido crítico situacións diversas que axuden á comprensión de conceptos matemáticos ou á resolución de problemas. B1.12. Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación de maneira habitual no proceso de aprendizaxe, procurando, analizando e seleccionando información salientable en internet ou noutras fontes, elaborando documentos propios, facendo exposicións e argumentacións destes, e compartíndoos en ámbitos apropiados para facilitar a interacción. B5.1. Elaborar informacións estatísticas para describir un conxunto de datos mediante táboas e gráficas adecuadas á situación analizada, xustificando se as conclusións son representativas para a poboación estudada.	numéricos, alxébricos ou estatísticos cando a dificultade destes impida ou non aconselle facelos manualmente. MACB5.1.5. Constrúe, coa axuda de ferramentas tecnolóxicas, en caso necesario, gráficos estatísticos adecuados a distintas situacións relacionadas con variables asociadas a problemas sociais, económicos e da vida cotiá. MACB1.8.5. Desenvolve habilidades sociais de cooperación e traballo en equipo. MACB1.12.1. Elabora documentos dixitais propios (de texto, presentación, imaxe, vídeo, son, etc.), como resultado do proceso de procura, análise e selección de información relevante, coa ferramenta tecnolóxica axeitada, e compárteos para a súa discusión	CD CCL CCEC	dixital coa información recollida na web do IGE e coas gráficas elaboradas nesa mesma web)
Lingua Castelá	B2.2. Utilización progresivamente autónoma da biblioteca escolar e das tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de obtención de información. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información. B3.5. Participar en proxectos B3.7. Recoñecemento da diversidade lingüística propia do ámbito persoal, social e mediático.	LCLB2.2.1. Utiliza, de xeito autónomo, diversas fontes de información integrando os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos. LCLB2.2.3. Coñece o funcionamento de bibliotecas (escolares, locais, etc.) e de bibliotecas dixitais, e é capaz de solicitar autonomamente libros, vídeos, etc LCLB3.5.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.. LCLB3.6.1. Coñece e valora a diversidade lingüística do	CD CCL CSIE CCEC	

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA
Instituto de Ensino Secundario Faro das Lúas

r/Cuxhaven , nº 7 - 36620 - Vilanova de Arousa
 Tfno.: 886 159 230 - FAX.: 886 159 233
 e-mail : ies.faro.das.luas@edu.xunta.es

		seu grupo, do centro docente e do seu ámbito social		
Xeografía e Historia	B1.2. Identificar e distinguir os sistemas de representación cartográfica, en soporte analóxico e dixital, e as súas escalas B1.4. Localizar espazos xeográficos e lugares nun mapa ou imaxe de satélite, utilizando datos de coordenadas xeográficas.	XHB1.2.1. Clasifica e distingue proxeccións, e compara unha proxección de Mercator con unha de Peters. XHB1.4.2. Localiza espazos xeográficos e lugares nun mapa, utilizando datos de coordenadas xeográficas.	CAA CMCCT CD CCEC	Avaliación por niveis de desempeñada tarefa
Educación Física	B1.3. Recoñecer as posibilidades que ofrecen as actividades físico-deportivas como formas de lecer activo e de utilización responsable do contorno.	EFB1.3.1. Coñece as posibilidades que ofrece o seu contorno para a realización de actividades físico-deportivas.	CSC	Avaliación por niveis de desempeñada tarefa
Educación Plástica e Visual	B1.3. Debuxar con distintos niveis de iconicidade da imaxe.	EPVAB1.3.1. Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquexos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos.	CCEC	Rúbrica: foi parte da nota do 2º trimestre.
TIC's 4º ESO	B6.1. Desenvolver hábitos no uso de ferramentas que permitan a accesibilidade ás producións desde diversos dispositivos móbiles. B3.2. Elaborar contidos de imaxe, audio e vídeo, e desenvolver capacidades para integralos en diversas producións.	TICB6.1.1. Elabora materiais para a web que permiten a accesibilidade á información multiplataforma. TICB3.2.1. Integra elementos multimedia, imaxe e texto na elaboración de presentacións, adecuando o deseño e a maquetaxe á mensaxe e ao público obxectivo a quen vai dirixido.	CD CMCCT. CSIEE	Rúbrica
Tecnoloxía 2º ESO 3º ESO	B1.2. Acceder a servizos de intercambio e publicación de información dixital con criterios de seguridade e uso responsable B6.3. Valorar a repercusión da tecnoloxía no día a día.	TEB1.2.1. Localiza, intercambia e publica información a través de internet empregando servizos de localización, comunicación intergrupala e xestores de transmisión de son, imaxe e datos.	CCL CMCCT CD / CAA CSC / CCEC	Rúbrica

J. FUNCIÓN E PARTICIPACIÓN DA BIBLIOTECA EN TODO O PROCESO

A biblioteca elaborou un primeiro deseño de calendario e de actividades que foi proposto á CCP e o Claustro.

Unha vez en marcha o proxecto, a **dinamizadora da biblioteca**, dentro do equipo de seguimento do proxecto, realizou a labor de coordinar os diferentes pasos do traballo, profesores e alumnos, pasando a información e os produtos acadados entre departamentos e, tratando de motivar e axudar no posible para sacar adiante o proxecto.

Tamén elaborou unha guía de material a partir dos fondos da biblioteca para servir de fonte de recursos para o proxecto, como xa se mencionou. Algunha das actividades foi coordinada directamente pola biblioteca, como a coordinación coa profesora de teatro, a coordinación da actividade do percorrido cos alumnos de 6º de primaria e a exposición dos fondos seleccionados. Realizáronse tamén nas hora de ler, actividades específica sobre Valle-Inclán e o esperpento, cunha presentación e unha actividade posterior.

As tecnoloxías foron básicas para o desenrolo deste proxecto, xa que actúan como elemento vertebrador. Parte destas tecnoloxías xa dispoñiamos delas no Centro (pero houbo que facer una inversión por parte do Centro en adquirir:

Material	Cantidade
Tabletas electrónicas	7*
Impresora 3D	1
Trípode +adaptador tableta	2
Tela Croma (videos)	2

*(por limitación orzamentaria, aínda que eran necesarias máis)

De este xeito realizouse un **proxecto integral, onde se traballaron e avaliaron todas as competencias clave de forma interdisciplinar** e continuouse no camiño, iniciado fai anos no centro, dos Proxectos Documentais Integrados.

O equipo do proxecto “Buscando A Valle”

Vilnova de arousa, 6 de xullo de 2017